

Miljöhjältar

En uppgift från Vätternliv.se

Det finns många miljöhjältar – både lokalt, nationellt och globalt. En del personer har haft så stor påverkan att det gett eko långt utöver det egna landets gränser, men alla förändringar behöver inte vara stora. Däremot behöver var och en av oss vara med och påverka och göra ett positivt avtryck i vårt samhälle, så att det blir en bra plats att leva på för alla växter, djur och oss människor. Alla steg, stora som små, har betydelse och du kan ge ditt bidrag!

GENOMFÖRANDE

I den här uppgiften ska ni läsa om en ”miljöhjälte” och därefter tillsammans skapa en fiktiv miljöhjälte.

1. Läs om en miljöhjälte. Miljöhjälten kan vara från Sverige eller från något annat land. Skriv en sammanfattning om personen och vad den har gjort. (1 A4).
2. Skapa nu en fiktiv miljöhjälte och skriv ett reportage för en uppiktad tidning där ni intervjuar personen. Reportaget ska tydligt berätta om personen och vad den har gjort som är bra för ett hållbart samhälle. (1 A4).

Utrustning

- Penna
- Block
- Digitalt verktyg

KÄLLOR TILL MER KUNSKAP

- Hemsidan wwf.se, sök på miljöhjältar
- Hemsidan aftenbladet.se, sök på miljöhjältar
- Hemsidan time.com

HANDLEDNING

Syfte med uppgiften

Att visa på att det finns mycket som görs inom natur-, miljö- och hållbarhetsområdet och att alla kan bidra med stort som smått. Att inspirera till engagemang.

Förarbete

Ta fram information om en miljöhjälte, förslagsvis Greta Thunberg då det finns många artiklar om henne och för att de flesta känner till henne.

Ta fram tidningsartiklar för att visa hur olika reportage skrivs. Gärna från lite blandade tidningar.

Kolla gärna upp var man kan hitta bilder som får användas kostnadsfritt, t.ex. pexels.com.

Inledning

Samla hela gruppen. Börja med att presentera dagens tema. Lyft fram en hjälte och visa lite artiklar om den personen och berätta vad denne har gjort.

Genomförande

Dela in klassen i grupper med två till tre personer per grupp, alternativt låt eleverna skriva själva eller få välja om de vill göra arbetet enskilt eller i grupp.

Gå igenom uppgiften, vad som ska göras och vad som måste finnas med i det fiktiva hjältereportaget (max 1 A4-sida). Här är några förslag på vad du skulle kunna låta eleverna ta med i reportaget:

- **Rubrik** – ska vara kort och väcka intresse.
- **Ingress** – ska sammanfatta artikelns innehåll och få läsaren att vilja veta mer, cirka 3–5 rader långt.
- **Brödtext** – ska innehålla fakta och kommentarer från intervjun. Använd pratminus (-) vid citat.
- **Avslutning** – texten knyts ihop.
- **Bild** – ska passa med artikelns innehåll.

Avslutning

Låt alla grupper presentera miljöhjälten de har valt och därefter den fiktiva miljöhjälten. Sätt gärna upp de riktiga miljöhjältarna någonstans, t.ex. på väggen i klassrummet.

Fördjupning

Tips! Denna uppgift kan även kopplas till ämnet bild om du låter eleverna teckna sin miljöhjälte.

NÅGRA SVENSKA MILJÖHJÄLTAR

- Klimataktivisterna Greta Thunberg
- Miljöinspektören Yusra Moshtat
- Ekologen Pella Thiel
- Artisten Magnus Carlson
- Meteorologen och föreläsaren Pär Holmgren
- Skoleleven Luca Berardi
- Operasångerskan Malena Ernman
- Biologen Rebecka Le Moine
- Bloggaren Clara Lidström
- Klimatforskaren Johan Rockström
- Artisten Sofia Jannok

Källa:

WWF har nominerat personer till titeln Årets miljöhjälte och delat ut priset sedan 2010.

NÅGRA UTLÄNDSKA MILJÖHJÄLTAR

- Miljöaktivisten och politikern Wangari Maathai
- Författaren och marinbiologen Rachel Carson
- Båtbyggarna och havsstädarna Pete Ceglinski och Andrew Turton

Källor:

Godnattsagor för rebelltjejer (Bok 1 och 2) av Elena Favilli och Francesca Cavallo.

The Seabin Project.

Kopplingar till läroplanen (LGR22)

Nedanstående är ett urval ur LGR22.

GRUNDLÄGGANDE VÄRDEN

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. [...] Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

SKOLANS UPPDRAG

En viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. I all undervisning är det angeläget att anlägga vissa övergripande perspektiv. [...] Genom ett *miljöperspektiv* får de möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Skolans mål är att varje elev visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv. Skolan har ansvar för att varje elev efter genomgången grundskola har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling.

KURSPLAN / SYFTE

Svenska

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts. (s. 224)

Syfte: Undervisningen i ämnet svenska ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära. Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. (s.224)

Biologi

Naturvetenskapen har sitt ursprung i människans nyfikenhet och behov av att veta mer om sig själv och sin omvärld. Kunskaper i biologi har stor betydelse för samhällsutvecklingen inom så skilda områden som naturbruk, miljö och hälsa. Med kunskaper om naturen och människan får människor redskap för att påverka sitt eget välbefinnande, men också för att kunna främja hållbar utveckling. (s. 154)

Syfte: Undervisningen i ämnet biologi ska syfta till att eleverna utvecklar nyfikenhet på och intresse för att veta mer om sig själva och omvärlden. Eleverna ska därför ges möjligheter att ställa frågor om naturen och människan utifrån egna upplevelser och aktuella händelser. (s. 154)

CENTRALT INNEHÅLL

Svenska, årskurs 7–9

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar. (s. 228)

Språkliga strukturer och normer. Stavning, meningsbyggnad, styckeindelning och olika typer av textbindning. Ordklasser och satsdelar. (s. 228)

Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer. (s. 230)

Biologi, årskurs 7–9

Människans påverkan på naturen lokalt och globalt samt hur man på individ- och samhällsnivå kan främja hållbar utveckling. Betydelsen av biologisk mångfald och ekosystemtjänster. (s. 157)

GYMNASIESKOLAN

Nedanstående är ett urval ur Läroplanen för gymnasieskolan.

Skolans uppdrag

I gymnasieskolans uppdrag ingår bland annat:

- *Det etiska perspektivet* är av betydelse för många av de frågor som tas upp i utbildningen. Undervisningen i olika ämnen ska behandla detta perspektiv och ge en grund för och främja elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden och agera ansvarsfullt mot sig själva och andra.
- *Miljöperspektivet* i undervisningen ska ge eleverna insikter så att de kan dels själva medverka till att hindra skadlig miljöpåverkan, dels skaffa sig ett personligt förhållningssätt till de övergripande och globala miljöfrågorna. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.
- *Ett internationellt perspektiv* är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet. Undervisningen i olika ämnen ska ge eleverna kunskaper om Europeiska unionen och dess betydelse för Sverige samt förbereda eleverna för ett samhälle med allt tätare kontakter över nations- och kulturgränser. Det internationella perspektivet ska också bidra till att utveckla elevernas förståelse för den kulturella mångfalden inom landet.

Övergripande mål

Det är skolans ansvar att varje elev:

- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,
- kan observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling.